

Informatikada käbir amaly işleriň ýerine ýetirilişi

Category: Kitapcy, Ylym we tehnologiya

написано kitapsy | 26 января, 2025

Informatikada kabisir amaly işleriň ýerine ýetirilisi

INFORMATIKADA KÄBİR AMALY ISLERIŇ YERINE YETIRILISI

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow ýaş nesle döwrebap bilim-terbiye bermek barada mekdep mugallymlarynyň öňünde uly wezipeler goýdy. Häzirki sanly ulgama geçirilýän döwürde okuwçylaryň kompýuterden oňat baş çykarmagy wajypdyr. Şoňa laýyklykda informatikadan geçirilýän her bir sapagyň täsirli, ýatda galyjy derejede geçirilmegi zerur bolup durýar. Bu babatda 8-nji synpda informatikadan okuwçylara birnäçe amaly işleri ýerine ýetirmekde käbir kynçylyklar ýüze çykýar. Käbir okuwçylaryň bir öwredilen zada wagt geçensoň, ýadyna salyp bilmän durýan wagtlaryna seýrek hem bolsa, gabat gelinýär. Bu kynçylygy aradan aýyrmak üçin okuwçylaryň öni

bilen syçanjygy dolandyrmagyň usullaryny oňat bilmegi we menýular setirinden zerur buýrugy gözläp tapmagy başarmagy zerurdyr.

Geliň, öni bilen syçanjygy dolandyrmagyň usullaryny ýatlap geçeliň.

Syçanjyk, esasan, baş usul bilen dolandyrylyar.

1. Çep düwmäni bir gezek basmak.

2. Çep düwmäni iki gezek basmak.

3. Çep düwmäni dowamly basmak.

a) Çep düwmäni dowamly basyp garalamak, oňa başgaça tapawutlandyrmak ýa-da belgilemek hem diýilýär.

b) Penjiräniň çäklerini üýtgetmek.

ç) Penjiräni göçürmek.

4. Sag düwmäni bir gezek basmak.

5. Tigircegiň kömegin bilen ýazgyny aşak-ýokaryk süýşürmek.

- **Okuwçy «Nusgalamak» (Копировать) işini şeýle yzygiderlikde ýerine ýetirýär:**

1. Okuwçy okuň kitabyndan azyndan 3-4 sözlemi göçürüp ýazýar.

2. Syçanjygyň çep düwmesini dowamly basyp, bir sözlemi tapawutlandyrýar.

3. "Главная" menýusynyň "Буфер обмена" gurallar toplumynyň "Копировать" buýrugyna syçanjygyň görkezijisini eltip, çep düwmäni basýarys.

4. Nusgalanjak sözlemiň geçirjek ýerine kursory düşürýär.

5. "Главная" menýusynyň "Буфер обмена" gurallar toplumynyň "Вставка" buýrugyny saýlap alyp, çep düwmäni basýarys.

Elbetde, okuwçy üçin bulary doly ýazmak zerur däl. Ol depderine diňe gysgaça şeýle bellik edýär:

- **Kopirawat (nusgalamak) (CTRL+ C)**

1. Tekst, syçanjyk 3 (a), «Главная» «Копировать»;

2. Kursory düşürmeli, «Главная» «Вставить»

- **Вставка (kesip aýırmak we çalyşmak)**

1. Tekst, syçanjyk 3 (a), «Главная», «Вырезать»

2. Kursory düşürmeli «Главная», «Вырезать」; Формула (resminama formula goýmak)

3. «Вставка» «Символы» , »Формулы» Resminama tablisa goýmagy, olary maglumat bilen doldurmagy ýerine ýetirmek üçin okuw kitaplaryndaky maglumatly tablisalardan peýdalanmak bolar.

Şunlukda bu işleriň ýerine-ýetirilmegi okuwçylaryň kitap bilen işlemek endikleriniň ösmegine we ýatdan saklamak mümkünçilikleriniň ösmegine ýardam edýär. Ylym we tehnologiýa